Hege Ulstein

Svindlere med stil

Publisert 26. januar

I vitsene opptrer gjerne nordmannen smartere enn svensken og dansken. Gjør han det når det gjelder bistandssvindel også?

I helgen ble det avdekket en skandale med mange velsmakende ingredienser: Svindel, bistand, kjendiser, korrupsjon og handlekraftige politikere. Global Fund, som bekjemper aids, tuberkulose og malaria, har lenge vært en medieyndling. De er et alternativ til det tungrodde FN-byråkratiet og har bistandskjendiser som Bono og Bill Gates med på laget. Men pengene har for det meste ikke gått til å bekjempe sykdommer, skal vi tro de siste avsløringene. I stedet er de blitt brukt til å bekjempe tomrom i lommebøkene til korrupte svindlere.

Nesten 200 millioner kroner er borte. I Mali har pengene gått til kurs med fiktive deltakere. 15 mennesker er arrestert for korrupsjon. I Mauritania ble to tredjedeler av pengene brukt på falske fakturaer. I Djibouti gikk mesteparten av de underslåtte midlene til å kjøpe biler og motorsykler. 750.000 dollar forsvant i løse lufta. Gratis malariamedisin ble stjålet og solgt på svartebørsen.

Sveriges bistandsminister Gunilla Carlsson gjorde som hun pleier: Hun stanset alle utbetalinger. Det merkes, for Sverige bidrar med 1,5 milliarder kroner i året. I går kom Danmarks utviklingsminister Søren Pind etter og meldte at han holder tilbake 175 millioner han skulle betalt inn i år.

Alt dette virker helt logisk, enkelt og likefram. En politisk markering av nulltoleranse mot korrupsjon. Ingen grunn til billige ordspill av typen «Gunilla, jag mår illa» eller lytehumor om at Pind, som har et glassøye, er enøyd også i politisk forstand. Det er vel bare å sette seg ned og vente på at Jonas Gahr Støre skal slutte seg til.

Bare et par små detaljer først: Korrupsjonsskandalen er ikke ny. Den ble kjent i fjor høst. Det nye er den svenske og danske betalingsnekten. Det var fondets egne internrevisorer som oppdaget svindelen. Global Fund er opptatt av åpenhet, og sendte ut en pressemelding med en gang. De berørte landene må betale tilbake de underslåtte pengene. Kort sagt: Fondet har gjort alt riktig.

Så, altså. Nei. Støre gjør ikke som sine konservative, skandinaviske kolleger. Han gir 450 millioner til de korrupte afrikanerne bare i år. Dermed er nordmannen mye tøffere enn svensken og dansken. Også denne vitsen er morsomst når man forstår poenget.

Publisert i Dagsavisens papirutgave samme dag.